

І. Б. Генсіцька-Семенцова

Кліщевська Ірина Яківна

КЛІЩЕВСЬКА Ірина Яківна (30. 04. 1948, Київ) – режисер, актриса. Народний артист України (2009). Закін. геогр. факультет Київ. університету (1974), Київ. інститут театр. мистецтва (1981; викл. *М. Рєзникович*). Працювала асист. реж. на студії «Укртелефільм» (Київ, 1981–87). Ставила вистави у театрах Мукачевого (Закарп. обл.), Житомира, Миколаєва. Засн. театру «Колесо» (1988), де працює дир., худож. кер., реж. і актрисою; водночас викладає у дит. АМ (від 2010; обидва – Київ). Здійснила цикл радіопостановок «Європ. інтелектуал. драматургія 20 ст.» на Нац. радіо України. Організаторка і дир. міжнар. театр. фестивалів «Слов'ян. зустрічі» (1994), «Подія» (від 2008), співорганізаторка та кер. міжнар. театр. фестивалю моновистав «Відлуння» (від 1998; усі – Київ). Гастролі у Польщі, Болгарії, США, Румунії, Франції, Албанії, Сербії, Білорусі, РФ. Режисер. робота вирізняється увагою до деталей, креатив. підходом до просторового вирішення вистав; застосовує яскраві постановчі засоби, приділяючи велику увагу психол.-побут., інтим. інтонаціям. Будує театр у сфері асоціатив. мислення і сприйняття, застосовуючи особливості живопису, музики, кіно. К. – актриса широкого діапазону, грає на межі комедійного і трагедійного; володіє багатством комед. забарвлення, мистецтвом психол. малюнку ролі, гостротою вираз. зовн. деталі, що надає її героїням неповторності.

Основні ролі

Едіт («Чудо Піаф» В. Кіно, Н. Мазур; Гран-Прі фестивалів моновистав у Вірменії (Єреван, 2004), Болгарії (м. Габрово), Албанії (м. Корча; обидва – 2005), Міріам (однойм. п'єса О. Юр'єва), Смирнова («День народження Смирнової» Л. Петрушевської), Леа («Азалія» І. Жаміака), Вона («З'їж мене!» Е. Сверлінга), Габріель («Генерали у спідницях» Ж. Ануя).

Основні вистави

«Генерали у спідницях» Ж. Ануя (1990), «Шантрапа» П. Саксаганського (1993; Гран-Прі Міжнар. театр. фестивалю «Слов'ян. зустрічі», Київ, 1994), «Дама-примара» П. Кальдерона, «Вечорниці» (власна постановка; обидві – 1996), «Емма» за романом Г. Флобера «Мадам Боварі» (1999), «Скандал із публікою» П. Гандке (2001; диплом фестивалю «Біла вежа», м. Брест, Білорусь, 2003), «Кавказька рулетка» В. Мережка, «Удаваний хворий» Ж.-Б. Мольєра (обидві – 2002), «Колишні справи» Й.-Н. Нестроя (2004; лауреат фестивалю «Європ. актор», м. Бітола, Македонія, 2004), «Гра на клавесині» Я. Стельмаха, «Золоте руно» Р. Ралліна (обидві – 2005), «Місяць на селі» І. Тургенєва, «Жінки Моцарта» Ф. Міттерера (обидві – 2006), «Ніч кохання» за п'єсою «Не співайте, півні, не вменшайте ночі» С. Васильченка, «Різні чудернацькі історії» за творами М. Гоголя (обидві – 2007), «Леді Капуллетті» Н. Мазур (2008), «Фатальний флірт, або Забавки» А. Шніцлера (2010), «Push up 1–3» (2011), «Золотий дракон» (2012) Р. Шіммельпфенніга.

Рекомендована література

1. Положій О. Чарівне коло // Світло. 1996. № 2;
2. Майба Л. Душа театру // Ділова столиця. 2002, 17 січ.;
3. Стельмах Л. Мерехтлива перлина на Андріївському узвозі // День. 2004, 17 листоп.;
4. І. Кліщевська: «Ми творимо тут і зараз, а, значить, сучасні» // La femme. 2012. № 1.

Бібліографічний опис:

Кліщевська Ірина Яківна / І. Б. Генсіцька-Семенцова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-8529>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).